

A Kúria a dr. Szigeti Balázs ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. felpereseknek a dr. Vári Csilla ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. alperesek ellen munkaviszonyok jogellenes megszüntetése és következményei iránt a Veszprémi Munkaügyi Bíróságnál 2.M.583/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Veszprémi Törvényszék 3.Mf.21.008/2011/8. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az I.r. alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Veszprémi Törvényszék 3.Mf.21.008/2011/8. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, egyebekben hatályában fenntartja.Kötelezi az I.r. alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek személyenként 10.000 (tízezer) forint és 2.700 (kettőezer-hétszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 58.800 (ötvennyolcezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

Az I.r. felperes a munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását, míg a II.r. felperes próbaidő alatti munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítását és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte eredeti munkakörbe történő visszahelyezésük mellőzésével. Ezen túlmenően annak megállapítását is igényelték, hogy a munkáltató 8 órás munkaidőben foglalkoztatta őket.A Veszprémi Munkaügyi Bíróság 2.M.583/2010/13. számú ítéletével megállapította, hogy az I.r. alperes jogellenesen szüntette meg az I.r. felperes munkaviszonyát és az az ítélet jogerőre emelkedésének napjáig áll fenn. Kötelezte az I.r. alperest elmaradt munkabér, felmentési időre járó bér, valamint átalánykártérítés megfizetésére. Kötelezte az I.r. alperest arra is, hogy az adatszolgáltatást a munkaviszonyról 8 órás munkaidőre teljesítse 2010. szeptember 5-étől kezdődően oly módon, hogy annak kezdete 2010. március 19-e.A bíróság megállapította, hogy az I.r. alperes jogellenesen szüntette meg a II.r. felperes munkaviszonyát is, amely szintén az ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg. Kötelezte az I.r. alperest elmaradt munkabér, felmentési időre járó bér, valamint átalánykártérítés megfizetésére azzal, hogy az adatszolgáltatást a munkaviszonyról 8 órás munkaidőre teljesítse 2010. szeptember 5-étől kezdődően. Ezt meghaladóan a bíróság a keresetet elutasította. Az I.r. alperest eljárási illeték és mindkét felperes részére perköltség viselésére kötelezte. A bíróság a II.r. alperest mögöttes felelőssége alapján kötelezte az I.r. alperes kötelezettségeiért való helytállásra amennyiben az I.r. alperes vagyona nem fedezi a megítélt kötelezettségeket.A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperesek pénztáros és

csemegepultos munkakörben álltak az I.r. alperes alkalmazásában. A munkáltató az I.r. felperes munkaviszonyát 2010. október 28-án szóban, azonnali hatályú felmondással megszüntette arra hivatkozással, hogy a munkavállaló a pénztárgép- jelentését napközben többször lehívta, amely a pénztár időközi készpénzforgalmát mutatja. Ez a magatartása bizalom megingását eredményezte. Az I.r. alperes a II.r. felperes munkaviszonyát 2010. október 28-án szóban, azonnali hatállyal a próbaidő alatt megszüntette. A munkáltató az intézkedéseket ekkor nem foglalta írásba, mindkét felperes azokat csak jóval később vette kézhez, az I.r. felperes 2010. december 29-én, a II.r. felperes pedig 2010. december 30-án. Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt az 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 97. §-ának (1), (2), (4) és (6) bekezdésében foglaltakra. Rögzítette, hogy az I.r. alperes maga is elismerte, miszerint szóban szüntette meg a felperesek munkaviszonyát és a megszüntetés időpontjában az egyoldalú munkáltatói intézkedés nem volt írásba foglalva. A munkaviszonyt megszüntető iratokat január 14-ei beadványában küldte meg a bíróságnak, valamint a felpereseknek is csak 2009. december 29-én illetve december 30-án. A tizenöt napos határidő vizsgálata során a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperesek a pénztárgép állását 2010. október hónapban folyamatosan lekérték. Erre azért volt szükség, hogy a szállítókna teljesíteni tudjanak. Az I.r. alperes ez ellen korábban sosem tiltakozott, sem szóban, sem írásban nem hívta fel a munkavállalói figyelmét arra, hogy a gyakorlatot helytelennek tartja. A bíróság megállapította, hogy a 2010. október 22-ei kötelezettségszegéshez képest az I.r. alperes a törvényi határidő megsértésével foglalta írásba az I.r. felperesnek adott rendkívüli felmondást. Ennek közlésére 2010. december végén került sor, és a felmondás közlésének az minősül, amikor az I.r. felperes átvette és tudomást szerzett az írásbeli felmondásról. A bíróság az I.r. felperesnek járó átalánykártérítést 2 havi átlagkereset összegében határozta meg. Megállapíthatónak találta, hogy a munkavállaló ténylegesen 8 órában dolgozott az I.r. alperesnél. A II.r. felperes tekintetében a bíróság kifejtette, hogy a 2009. október 28-ai szóbeli munkaviszony-megszüntetéshez képest a próbaidő letelt, így az ahhoz fűződő jogkövetkezmények nem voltak alkalmazhatóak. A bíróság a II.r. alperes esetében is bizonyítottanak találta a 8 órás tényleges munkavégzést. Az elsőfokú bíróság a II.r. alperes mögöttes felelősségét az I.r. alperes teljesítése elmaradása esetén állapította meg a Gt. 108. § (1) bekezdése értelmében a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségek tekintetében. Az I.r. felperes és az I.r. alperes fellebbezése folytán eljáró Veszprémi Törvényszék 3.Mf.21.008/2011/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érintette. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta azzal, hogy az I.r. alperes által az I.r. felperesnek fizetendő perköltség összegét, valamint a kereseti illeték mértékét felemelte. Kötelezte az I.r. alperest az

I.r. felperes részére perköltség, valamint az államnak fellebbezési illeték fizetésére. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytálló következtetésre jutott a jogellenesség megállapítása körében, az I.r. felperes átalánykártérítésének felemelésére azonban nem volt mód [Mt. 100. § (4) bekezdés]. Az alperes által állított eljárási szabálysértésre figyelemmel sem az elmaradt munkabér, sem az átalánykártérítés összege nem volt mérsékelhető. A részletfizetés engedélyezéséhez a felperesek nem járultak hozzá és az sértené is méltányos érdekeiket. Az I.r. alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatását” és a kötelezés mértékének leszállítását kérte. A felülvizsgálati érvelés szerint 2011. februártól májusig a per tárgyával össze nem függő körülmények vizsgálatára terjedt ki a bírósági eljárás, amelynek következtében a felperesek lényegesen előnyösebb helyzetbe kerültek. A munkabér a jogellenes felmondást megállapító határozat meghozataláig ipso iure jár, azonban a pénztárgépek X-állásának több hónapon keresztül történő bírósági vizsgálata a per tárgya szempontjából nem volt releváns. Ez kizárólag a bírósági eljárás elhúzódását eredményezte, amely mellett sérült a Pp. 133. §-ának (2) bekezdése. A másodfokú eljárás során az elsőfokú bíróság ezen jogsértése nem volt vizsgálat tárgya, pedig a fellebbezés kifejezetten e kérdés tisztázását célozta. A felperesek felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult az I.r. alperes perköltségben való marasztalása mellett. Hivatkozásuk szerint a határozat a jogszabályoknak megfelelt, az elsőfokú bíróság eljárásjogi szabályt nem sértett, nem sérült a Pp. 133. §-ának (2) bekezdése. Nem valós az az alperesi állítás, hogy az általa felvetett jogsértés nem képezte a fellebbezési eljárás tárgyát, mivel a másodfokú bíróság e körben álláspontját kifejtette.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálat rendkívüli perorvoslati jellegéből következően a Kúria csak a felülvizsgálati (csatlakozó felülvizsgálati) kérelem keretei között, továbbá az ott megjelölt jogszabályok körében vizsgálhatja a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát [Pp. 270. § (1) bekezdés, 272. § (2) bekezdés, 275. § (2) bekezdés, BH.2002.490.]. Ebből következően a jogviszony megszüntetésének jogellenessége már nem volt a jelen eljárásban vizsgálat tárgyává tehető. Alaptalanul hivatkozott az I.r. alperes a felülvizsgálati kérelmében a Pp. 133. § (2) bekezdésében foglaltak megsértésére. Az elsőfokú bíróság a rendkívüli felmondás, illetve próbaidő alatti munkaviszony megszüntetés jogellenessége körében folytatta le a bizonyítást és nem kizárólag a „pénztárgépek X-állását” vizsgálta, a jogellenesség jogkövetkezményeinek értékelése során pedig tisztázni kellett a felperesek átlagkeresetét, továbbá vizsgálat tárgyává kellett tenni azt a körülményt, hogy a munkavállalók 8 órás foglalkoztatást állítottak, amit az I.r. alperes a jelenléti

ívre hivatkozással nem fogadott el. Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást, amikor az ítéletében rögzítette, hogy a felperesek jogviszonya az ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg, és ennek megfelelően kötelezte az I.r. alperest az elmaradt munkabér, felmondási időre járó bér, valamint a káratalány viselésére [Mt. 100. § (4) és (6) bekezdés]. Ugyancsak alaptalan azon felülvizsgálati érvelés, hogy az I.r. alperes által hivatkozott törvénysértést a másodfokú bíróság nem vizsgálta. A jogerős ítélet kifejtette, hogy a jogellenesség jogkövetkezményeinek megállapítását nem befolyásolhatja az I.r. alperes által állított jogszabálysértés. A bíróságok a rendelkezésre álló adatokat, bizonyítékokat, a felek nyilatkozatait a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően egybevetés útján, összességében értékelték, melyről a Pp. 221. § (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően indokolási kötelezettségüknek eleget téve jogszerűen számot adtak. Döntésük nem minősült iratellenesnek vagy okszerűtlennek.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Kötelezte a pervesztes I.r. alperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a felperesek felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. Az I.r. alperest terhelő illetékfizetési kötelezettség az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-án alapul.

Budapest, 2013. március 27.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: Nné tisztviselő